

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ
ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Συναυλίες στην Αίθουσα Δοκιμών της ΚΟΘ

1 Φεβρουαρίου 2009

8 Μαρτίου 2009

22 Μαρτίου 2009

10 Μαΐου 2009

17 Μαΐου 2009

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ THESSALONIKI STATE SYMPHONY ORCHESTRA

Καλλιτεχνικός Διευθυντής
Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης
Μύρων Μιχαηλίδης

Ειδικό Ταμείο Οργάνωσης Συναυλιών (Ε.Τ.Ο.Σ.)

Πρόεδρος
Βασίλης Γάκης
Αντιπρόεδρος
Κωνσταντίνος Καλαϊτζής
Μέλη
Θεοφάνης Καραγιώργος
Στέλλα Μπότζα
Ευσταθία Μαυρίδου-Γκουτζικά

Οι συναυλίες στην Αίθουσα Δοκιμών της ΚΟΘ πραγματοποιούνται σε συνεργασία με το Σύλλογο Φίλων Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης

Πρόεδρος
Κωνσταντίνος Ζέρβας
Αντιπρόεδρος
Γιώργος Κωνσταντινίδης
Γενικός Γραμματέας
Αντώνης Σαραγιώτης
Ταμίας
Νικόλαος Δεληγιαννίδης
Έφορος Δημοσίων Σχέσεων
Γιώργος Μαυρομάτης
Μέλη
Γιώργος Παπανικολάου
Φίλιππος Χατζησίμου

Συντονισμός-επιμέλεια ύλης: Θεοδώρα Καραμανίδου
Σχεδιασμός Εντύπου: Reassign - design agency
Εκτύπωση: I. Μαμαλάκης Α.Ε.

www.tssso.gr

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

Κυριακή 1 Φεβρουαρίου 2009

Αίθουσα Δοκιμών ΚΟΘ, 11:00

A. Borodin. (1833-1887)

Κουαρτέτο Εγχόρδων αρ. 2 σε ρε μείζονα (30')

- I. *Allegro moderato*
- II. *Scherzo. Allegro*
- III. *Notturmo. Andante*
- IV. *Finale. Andante – Vivace*

W. A. Mozart. (1756-1791)

Κουαρτέτο Εγχόρδων αρ. 14 σε σολ μείζονα, KV 387 (27')

- I. *Allegro vivace assai*
- II. *Menuetto. Allegro*
- III. *Andante cantabile*
- IV. *Molto allegro*

Κουαρτέτο Εγχόρδων

Γιώργος Κανδυλίδης

βιολί

Μαρία Εκλεκτού

βιολί

Ρόζα Τερζιάν

βιόλα

Ιωάννης Στέφος

βιολοντσέλο

Κουαρτέτο “Encore”

Το κουαρτέτο “Encore” συγκροτήθηκε πριν 5 χρόνια και αποτελείται από ταλαντούχα μέλη της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης.

Η Αναστασία Μισυρλή*, απόφοιτος του Κρατικού Ωδείου στην τάξη της Ντάνης Δοσίου, συνέχισε τις σπουδές της στο Essen με καθηγητή τον Mincho Minchev.

Η Μαρία Εκλεκτού, απόφοιτος του Νέου Ωδείου στην τάξη

του Βαγγέλη Παπαδημήτρη, συμμετείχε σε σεμινάρια με τον Στέλιο Καφαντάρη.

Η Ρόζα Τερζιάν, απόφοιτος του Σύγχρονου Ωδείου, συνέχισε τις σπουδές της στο Trassingen με τον James Greitz.

Ο Γιάννης Στέφος, απόφοιτος του Κρατικού Ωδείου στην τάξη του Ρένου Μπαλτά, συνέχισε τις σπουδές του στο Αννόβερο με τους J. F. Sellheim και K. Heitz.

*Λόγω εκτάκτου κωλύματος στη σημερινή εκδήλωση η μουσικός αντικαταστάθηκε από το βιολονίστα Γιώργο Κανδυλίδη

W. A. MOZART (1756-1791)

Κουαρτέτο Εγχόρδων αρ. 14 σε σολ μείζονα, KV 387

Ο Mozart συνέθεσε το *Κουαρτέτο Εγχόρδων σε σολ μείζονα* -επονομαζόμενο και «*Κουαρτέτο της Ανοιξης*»- κατά την παραμονή του στη Βιέννη το χειμώνα του 1782. Είναι το πρώτο από τα έξι κουαρτέτα που έγραψε ο Mozart προς τιμήν του συνθέτη Joseph Haydn.

Στο πρώτο από τα τέσσερα μέρη συνδυάζονται με μαεστρία όχι μόνο διατονικά αλλά και χρωματικά περάσματα. Ως δεύτερο μέρος του *Κουαρτέτου* ο Mozart τοποθετεί το μενουέτο, μολονότι στις τετραμερείς του *Συμφωνίες* είναι σύνηθες να εμφανίζεται ως τρίτο μέρος. Οι χρωματικές του τέταρτες χωρίζονται με εναλλαγές της δυναμικής (p – f) από νότα σε νότα. Ακολουθεί ένα αργό μέρος στην υποδεσπόζουσα, στο οποίο παρεμβάλλονται συχνά απομακρυσμένες τονικότητες. Το finale χαρακτηρίζεται από τη φούγκα και το θέμα της με τα ολόκληρα, παραπέμποντας ξεκάθαρα στη *Συμφωνία του Διός*.

A. BORODIN (1833-1887)

Κουαρτέτο Εγχόρδων αρ. 2 σε ρε μείζονα

Το *Κουαρτέτο Εγχόρδων αρ. 2 σε ρε μείζονα* του Borodin αποτελεί ένα από τα αριστουργήματα της μουσικής δωματίου. Ο συνθέτης επιλέγει να ανοίξει το πρώτο μέρος του *Κουαρτέτου* με μια όμορφη μελωδία στο βιολοντσέλο, στην οποία εξίσου όμορφα απαντά το βιολί, προσομοιάζοντας τα δύο όργανα με τη φωνή ενός άνδρα και μιας γυναίκας. Το *scherzo* που ακολουθεί «σε ρυθμό βαλς» φανερώνει την εννοχρηστωτική ιδιοφυία του συνθέτη, ενώ το πασίγνωστο τρίτο μέρος του *Κουαρτέτου* -το «Νυχτερινό»- ξεκινά με μια υπέροχη μελωδία στο βιολοντσέλο και συνεχίζει με διάλογο με το πρώτο βιολί, θυμίζοντας και πάλι ένα ντουέτο αγάπης. Η αργή αλλά ανήσυχη εισαγωγή του finale προμηνύει την ένταση που θα ακολουθήσει. Με μια φούγκα αυξάνεται σταδιακά η δυναμική αλλά και η ταχύτητα, ενώ μετά από μια επανάληψη και μια θορυβώδη coda που επιτείνει την ένταση, φτάνει στο τέλος του το εκπληκτικό *Κουαρτέτο*.

Κυριακή 8 Μαρτίου 2009

Αίθουσα Δοκιμών ΚΟΘ, 11:00

Κουιντέτο πνευστών

Γιάννης Ανισέγκος

φλάουτο

Δημήτρης Κίτσος

όμποε

Αλέξης Σταυρίδης

κλαρινέτο

Γιώργος Πολίτης

φαγκότο

Τραϊανός Ελευθεριάδης

κόρνο

P. Hindemith. (1895-1963)

Μικρή Μουσική Δωματίου αρ. 2, έργο 24 (13')

I. Lustig

II. Walzer

III. Ruhig und einfach

IV. Schnelle viertel

V. Sehr lebhaft

G. Ligeti. (1923-2006)

6 Bagatelles (12')

I. Allegro con spirito

II. Rubato – Lamentoso

III. Allegro grazioso

IV. Presto ruvido

V. Adagio - Mesto

VI. Molto vivace - Capriccioso

E. Szervánsky. (1911-1977)

Κουιντέτο Πνευστών αρ. 1 (17')

I. Adagio – Allegro moderato

II. Allegro scherzoso – Trio – Meno mosso

III. Andante

IV. Allegro vivace

P. HINDEMITH (1895-1963)

Μικρή Μουσική Δωματίου αρ. 2, έργο 24

Ο Paul Hindemith είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα δημιουργού που ακολούθησε τα κλασικά πρότυπα -όπως και πολλοί άλλοι την εποχή του μεσοπολέμου- με ύφος όμως κριτικό και με απόλυτα προσωπικό τρόπο, μελετώντας σε βάθος την παλιά μουσική και χρησιμοποιώντας τα στοιχεία αυτά που του επέτρεπαν να δημιουργήσει το δικό του μοντέρνο αντιστικτικό ύφος και μια προσωπική αρμονική γλώσσα. Ο συνθέτης κυνηγήθηκε -λόγω της προοδευτικότητάς του- από το ναζιστικό καθεστώς της Γερμανίας και κατέφυγε στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου συνέχισε κανονικά το έργο του διδάσκοντας και εφαρμόζοντας τις ιδέες του.

Το κουιντέτο *Μουσική Δωματίου αρ. 2, έργο 24* πρωτοεμφανίστηκε το 1922 μετά τη σύνθεση *Μουσική Δωματίου αρ. 1, έργο 24 για μικρή ορχήστρα, ακορντεόν και σειρήνα*. Η *Μικρή Μουσική Δωματίου*, χωρισμένη σε πέντε μέρη, διαθέτει στοιχεία χιούμορ, χαρακτηριστικά του Hindemith της δεκαετίας του 1930, με δεξιοτεχνικά γραμμένες μελωδικές φιγούρες, ακολουθώντας την κλασική φόρμα: Ένα παιγνιδιάρικο march, ένα ειρωνικό και ασαφές waltz, αργό τρίτο μέρος με γλυκόπικρα συναισθήματα και ενδιάμεσα στοιχειωμένες αναμνήσεις πολεμικής μουσικής, ένα τέταρτο μέρος με μικρές κατέντζες για κάθε όργανο και τέλος ένα ζωντανό και δυναμικό φινάλε.

G. LIGETI (1923-2006)

6 Bagatelles

Ο György Ligeti ήταν καθηγητής σύνθεσης στο Κολλέγιο Μουσικής της Βουδαπέστης από το 1950 έως το 1956. Μέσα στο διάστημα αυτό συνέθεσε το έργο *Musica ricercata*, ένας κύκλος μικρών κομματιών για πιάνο, έργο έντονα επηρεασμένο από το ύφος των Béla Bartók και Igor Stravinsky. Η διασκευή 6 κομματιών από τον κύκλο αυτό τον οδήγησε στη σύνθεση του έργου *Six Bagatelles για κουιντέτο πνευστών*, ένα έργο το οποίο παρουσιάστηκε για πρώτη φορά το 1969 από το κουιντέτο πνευστών της Στοκχόλμης και έκτοτε συγκαταλέγεται στα σημαντικότερα έργα του ρεπερτορίου για το σχήμα αυτό.

Κάθε μέρος από το έργο αυτό ανήκει σε ένα διαφορετικό κόσμο δομής, αισθητικής και κρυμμένων αναφορών. Το πρώτο μέρος μπορεί να αντιμετωπιστεί ως παρωδία του μουσικού ύφους divertimento. Ο συνθέτης διασκεδάζει τη χρήση του διαστήματος της τρίτης μικρής και μεγάλης, που στην

αρχή διαδέχεται η μία την άλλη, στη συνέχεια ακούγονται ταυτόχρονα για να καταλήξει σε μια τελική Ντο μείζονα και όλα αυτά σε διάρκεια μικρότερη του ενός λεπτού. Το δεύτερο μέρος είναι επηρεασμένο από την ουγγρική φολκλορική παράδοση και έχει ελεγειακό χαρακτήρα. Τα εκφραστικά αργά μέρη της μουσικής του Béla Bartók λειτουργούν ως μοντέλο για το πέμπτο μέρος (*Béla Bartók in memoriam*), ενώ οι γρήγορες bagatelles αριθμός 3, 4 και 6 χρησιμοποιούν ασύμμετρους ρυθμούς, συμπεριλαμβανόμενου ενός ρυθμού δανεισμένου από τη βουλγαρική παράδοση, στοιχεία που καλλιεργήθηκαν επίσης έντονα στη μουσική του Bartók.

E. SZERVANSKY (1911-1977)

Κουιντέτο Πνευστών αρ. 1

Ο Endre Szervánzky ανήκει στην άτυχη γενιά των Ούγγρων συνθετών, των οποίων η καλλιτεχνική πορεία συνέπεσε με πολιτικο-ιστορικές συνθήκες που εμπόδιζαν την ελευθερία της έκφρασης. Γεννήθηκε το 1911 και μεγάλωσε στη σκιά των μεγάλων Ούγγρων συνθετών Bartók και Kodály. Σπούδασε κλαρινέτο και σύνθεση στη Βουδαπέστη και έφτασε στο απόγειο της συνθετικής του εξέλιξης στα χρόνια μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Λαμβάνοντας υπόψη πως ο Szervánzky είναι από τους πρώτους συνθέτες που χρησιμοποίησε το δωδεκάφθογγο σύστημα γραφής μετά την ουγγρική επανάσταση του 1956, η πορεία του προς μια πιο μοντέρνα μουσική γλώσσα στα μέσα της δεκαετίας του 1950 θα μας φαινόταν αυτονόητη, αν οι αισθητικές επιταγές του Σοβιετικού καθεστώτος δεν περιόριζαν τη συνθετική ελευθερία στο ελάχιστο.

Το *Κουιντέτο Πνευστών (1953)* ακολουθεί κλασικά πρότυπα ενσωματώνοντας πολλά στοιχεία από την παραδοσιακή μουσική της Ουγγαρίας, χωρίς ωστόσο να αλλοιώνεται το προσωπικό ύφος του συνθέτη. Το έργο χαρακτηρίζεται για την ανάπτυξη πλούσιων μελωδικών γραμμών, οι οποίες φανερώνουν την πρόθεση του συνθέτη να απευθυνθεί στο ευρύ κοινό. Επίσης, διαθέτει μια προοδευτική αρμονική γλώσσα σε μια εποχή που η χρωματική αρμονική κίνηση αντιμετωπιζόταν με καχυποψία από το καθεστώς, ενώ αντίθετα η διατονική κίνηση ενθαρρυνόταν, ιδιαίτερα με το συνδυασμό πεντατονικών μελωδιών, οι οποίες ήταν κοντά στο πνεύμα των παραδοσιακών αγροτικών τραγουδιών.

Συναυλία με το “TrioFor”

Κυριακή 22 Μαρτίου 2008

Αίθουσα Δοκιμών ΚΟΘ, 11:00

F. Schubert. (1797-1828)

Τρίο για πιάνο σε μι ύφεση μείζονα, έργο 100 (45')

- I. Allegro*
- II. Andante con moto*
- III. Scherzo*
- IV. Allegro moderato*

D. Shostakovich. (1906-1975)

Τρίο αρ. 2 για βιολί, βιολοντσέλο και πιάνο
σε μι ελάσσονα, έργο 67 (27')

- I. Andante*
- II. Allegro con brio*
- III. Largo*
- IV. Allegretto*

Γκρέτα Παπά

βιολί

Μαρία Ανισέγκου

βιολοντσέλο

Τριαντάφυλλος Λιώτης

πιάνο

“TrioFor”

Το πρόσφατα ιδρυθέν “TrioFor” αποτελείται από νέους καλλιτέχνες με έντονη δραστηριότητα στη μουσική σκηνή.

Με σεβασμό στο μουσικό κείμενο αλλά και στον αυθορμητισμό της έκφρασης, το “TrioFor” στοχεύει στο να προσφέρει φρέσκιες και δυναμικές ερμηνείες σε σημαντικά έργα του μουσικού ρεπερτορίου.

F. SCHUBERT (1797-1828)

Τρίο για πιάνο σε μι ύφεση μείζονα, έργο 100

Το *Τρίο για πιάνο σε μι ύφεση μείζονα, έργο 100* ολοκληρώθηκε τον τελευταίο χρόνο της ζωής του συνθέτη, αμέσως μετά το θάνατο του L. v. Beethoven που τόσο θαύμαζε ο συνθέτης. Ο Schubert, τριάντα ετών τότε, ήταν ο άνθρωπος που όλοι περίμεναν να πάρει τη θέση του Beethoven. Η υγεία του όμως του επιφύλασσε δυσάρεστες εκπλήξεις που δε θα του επέτρεπαν να πραγματοποιήσει το όνειρο αυτό, καθώς μέσα σε λίγους μήνες θα πέθαινε κι αυτός από σύφιλη. Στη θριαμβευτική πρώτη εκτέλεση του *Τρίο* στον «Κόκκινο Σκαντζόχοιρο» της Βιέννης, το ενθουσιώδες κοινό ζήτησε σαν encore την επανάληψη του. Ο Schubert, που βρισκόταν σε δύσκολη οικονομική κατάσταση, έγραψε στον εκδότη του H. A. Probst στη Λειψία: «*Το έργο δε θα αφιερωθεί σε κανέναν εκτός από αυτούς που βρίσκουν απόλαυση στις γραμμές του. Αυτή είναι η πιο επικερδής αφιέρωση*». Αν ζούσε μετά την έκδοσή του, ο Schubert θα γινόταν μάρτυρας της τεράστιας επιτυχίας του έργου αυτού.

Τα τέσσερα μέρη του έργου αποκαλύπτουν την αστείρευτη μελωδική έμπνευση του συνθέτη. Το Allegro σε μορφή σονάτας, ξεχειλίζει από θεματικό υλικό που μας ταξιδεύει σε διάφορες τονικότητες, συχνά μακρινές, μέσα από διαλόγους και μιμήσεις. Το διάσημο Andante con moto σε μορφή ροντό έχει απλοϊκότερη δομή. Πιστεύεται ότι το αρχικό θέμα του βιολοντσέλου βασίζεται στο σουηδικό λαϊκό τραγούδι “Se, solen sjunker” (κόιταξε, ο ήλιος δύει), το οποίο άκουσε ο Schubert από τον νεαρό Σουηδό τενόρο Isak Albert Berg που επισκέφθηκε τη Βιέννη το Νοέμβριο του 1827. Καθώς σε αυτό το μέρος βρίσκεται το συναισθηματικό κέντρο όλης της σύνθεσης, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το κείμενο του τραγουδιού: «*ο χρόνος τελειώνει, η ελπίδα πέταξε, η ευκαιρία για αγάπη έχει χαθεί...*». Το Scherzo, ένας κανόνας σε ρυθμό Ländler, ακολουθείται από το Trio που έχει κάπως βαρύτερο βηματισμό. Στο Allegro moderato εναλλάσσονται διμερή και τριμερή ρυθμικά μοτίβα, ενώ αξιοσημείωτη είναι η

επανεμφάνιση του σουηδικού θέματος δύο φορές, που προσδίδει στην εκτενή αυτή σύνθεση των 45 λεπτών μια δυνατή αίσθηση δραματικής αλληλουχίας.

Νίκος Ζαφρανάς

D. SHOSTAKOVICH (1906-1975)

Τρίο αρ. 2 για βιολί, βιολοντσέλο και πιάνο
σε μι ελάσσονα, έργο 67

Το *Τρίο αρ. 2 για βιολί, τσέλο και πιάνο, έργο 67* του Dmitri Shostakovich αποτελεί ένα από τα πλέον μεγαλοφυή έργα του συνθέτη, τόσο από άποψη δομής και μορφολογίας όσο και από πλευράς συναισθηματικού περιεχομένου. Είναι γραμμένο τον καιρό του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, εποχή στην οποία δοκιμάστηκε πάρα πολύ ο ρωσικός λαός αλλά και ο συνθέτης προσωπικά, καθώς έχασε πολλούς κοντινούς του ανθρώπους. Ολοκληρώθηκε την Άνοιξη του 1944, ελάχιστα μετά την παρουσίαση του δεύτερου κουιντέτου και αποτελεί αφιέρωμα στη μνήμη του πολυαγαπημένου φίλου του Ivan Sollertinsky. Το *Τρίο* ξεκινά με μια αργή εισαγωγή, η οποία δημιουργεί μια έντονα υποβλητική ατμόσφαιρα. Το πρώτο θέμα του έργου εκτίθεται από το τσέλο με τη χρήση αρμονικών και στη συνέχεια ακολουθεί το βιολί και το πιάνο, οδηγώντας στην επεξεργασία του μέρους με στοιχεία φούγκας. Το δεύτερο μέρος αποτελεί ένα σαρδόνιο scherzo, στον πυρήνα του οποίου βρίσκονται παραδοσιακά στοιχεία (όπως και σε όλο το *Τρίο* εξάλλου). Το τρίτο μέρος ακολουθεί τη δομή μιας Passacaglia και εκφράζει με δραματικό τρόπο το συναισθήματα του συνθέτη, οδηγώντας στο τέταρτο και καταληκτικό μέρος (*attaca*), στο οποίο κυριαρχούν μοτίβα από τα προηγούμενα μέρη και θέματα εμπνευσμένα από εβραϊκές παραδοσιακές μελωδίες.

Ρωσικό Μουσικό Πρωινό

P. Tchaikovsky. (1840-1893)

Κουαρτέτο Εγχόρδων αρ. 1 σε ρε μείζονα,
έργο 11 (30')

I. Moderato e semplice

II. Andante cantabile

III. Scherzo. Allegro non tanto e con fuoco – Trio

IV. Finale. Allegro giusto

D. Shostakovich. (1906-1975)

Κουαρτέτο Εγχόρδων αρ. 8 σε ντο ελάσσονα,
έργο 110 (23')

I. Largo

II. Allegro molto

III. Allegretto

IV. Largo

V. Largo

Κυριακή 10 Μαΐου 2009

Αίθουσα Δοκιμών ΚΟΘ, 11:00

Χριστίνα Λαζαρίδου

βιολί

Στράτος Κακάμπουρας

βιολί

Ρόζα Τερζιάν

βιόλα

Ντμίτρι Γκουντίμοβ

βιολοντσέλο

P. ΤΧΑΙΚΟVSKY (1840-1893)

Κουαρτέτο Εγχόρδων αρ. 1 σε ρε μείζονα,
έργο 11

Το Κουαρτέτο εγχόρδων αρ. 1 σε ρε μείζονα, έργο 11 ήταν το πρώτο σημαντικό ρωσικό έργο μουσικής δωματίου. Γράφτηκε και παρουσιάστηκε το 1871, μετά από πρόταση στο συνθέτη να πραγματοποιήσει μια συναυλία με έργα αποκλειστικά δικά του, την οποία αποδέχτηκε λόγω της δυσμενούς οικονομικής του κατάστασης την περίοδο εκείνη.

Στο α' μέρος (*Moderato e semplice*) εντοπίζεται χαρακτηριστικά η δομή της σονάτας, ενώ στο αρχικό θέμα αρκετά στοιχεία παραπέμπουν στο ύφος του Schubert. Το β' μέρος είναι ποικιλμένο με παραδοσιακές ουκρανικές μελωδίες, τις οποίες ο συνθέτης 'συνέλεξε' σε ταξίδι του στην Ουκρανία, επισκεπτόμενος την αδελφή του που ζούσε εκεί. Στο Scherzo διακρίνονται εκ νέου κλασσικά στοιχεία ύφους και δομής, η ζωντανή ρυθμικότητά του όμως εκφράζει έντονα το ρωσικό χαρακτήρα. Το Finale είναι όπως και το α' μέρος δομημένο σε φόρμα σονάτας, επιβεβαιώνοντας τη διαπίστωση ότι το βασικό μέλημα του συνθέτη ήταν να αποδώσει στο κουαρτέτο αυτό τη γραφή, την πληρότητα και την ισορροπία του κλασσικού μοντέλου.

D. SHOSTAKOVICH (1906-1975)

Κουαρτέτο Εγχόρδων αρ. 8 σε ντο ελάσσονα,
έργο 110

Το Κουαρτέτο Εγχόρδων αρ. 8 σε ντο ελάσσονα, έργο 110 γράφτηκε τον Ιούλιο του 1960 μετά από επίσκεψη του συνθέτη στην κατεστραμμένη Δρέσδη. Η πόλη αυτή είχε βομβαρδιστεί κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου από τους Άγγλους και τους Αμερικανούς, έπειτα από αίτημα των συμμάχων τους Ρώσων. Συγκλονισμένος από το αποκρουστικό θέαμα, ο Shostakovich έγραψε και αφιέρωσε το κουαρτέτο αυτό στη μνήμη των θυμάτων του πολέμου και του φασισμού. Εμφανής είναι ο παραλληλισμός με το καθεστώς της χώρας του, ενώ στην αφιέρωση περιείχε μια σαφή ειρωνεία για τις σοβιετικές αρχές.

Το έργο αυτό είναι έντονα αυτοβιογραφικό. Μέσα από ένα γράμμα του ο Shostakovich αποκαλύπτει την κρυπτογραφική χρήση των αρχικών του ονόματός του στη δομή του μουσικού θέματος. (DSCH: D=ρε, S=μι ύφεση, C=ντο, H=σι). Χρησιμοποιεί επίσης θέματα από διάφορες συνθέσεις του, όπως από τη *Συμφωνία αρ. 1 και αρ. 10*, το *Κοντσέρτο για βιολοντσέλο*, την όπερα *Lady Macbeth* κ.ά, αλλά και θέματα όπως το *Πένθιμο Εμβατήριο από το Götterdämmerung* του Wagner και τη *Συμφωνία αρ. 6* του Tchaikovsky.

Στο γράμμα του επίσης ομολογεί ότι συνέθεσε το έργο αυτό με δάκρυα στα μάτια ως τον προσωπικό του επιτάφιο, λόγω της προγραμματισμένης αυτοκτονίας που το Σοβιετικό Καθεστώς του είχε επιβάλλει. Κάτι τέτοιο δεν έγινε, ωστόσο το κομμάτι παίχτηκε στην κηδεία του συνθέτη το 1975.

Κυριακή 17 Μαΐου 2009

Αίθουσα Δοκιμών ΚΟΘ, 11:00

T. Takemitsu. (1930-1996)

And Then I Knew 'Twas Wind
για φλάουτο, βιόλα και άρπα (13')

Cl. Debussy. (1862-1918)

Σονάτα για φλάουτο, βιόλα και άρπα (18')

I. Pastorale

II. Interlude

III. Finale

L. Liebermann. (1961)

Σονάτα για φλάουτο και άρπα, έργο 56 (15')

Grave – Allegro

A. Piazzolla. (1921-1992)

Ιστορία του τανγκό, για φλάουτο και άρπα (17')

I. Bordel 1900

II. Café 1930

III. Nightclub 1960

Χαρά Σειρά

βιόλα

Όθωνας Γκόγκας

φλάουτο

Κατερίνα Γίμα

άρπα

Λίγα λόγια για το πρόγραμμα της σημερινής συναυλίας...

Ο Toru Takemitsu, ένας από τους πιο αγαπημένους συνθέτες της Ιαπωνίας, κατάφερε να δημιουργήσει μια διεθνώς αποδεκτή μουσική γλώσσα, συγχωνεύοντας με μοναδικό τρόπο στα έργα του στοιχεία της παραδοσιακής ιαπωνικής μουσικής με τεχνοτροπίες της δυτικής παράδοσης. Το έργο του **And Then I Knew 'Twas Wind** για φλάουτο, βιόλα και άρπα γράφτηκε το 1992 για τον διάσημο Ελβετό φλαουτίστα Aurèle Nicolet και ο τίτλος του αποτελεί στίχο ποιήματος της Emily Dickinson. Ο Takemitsu, μέσα από ένα περίπλοκο μουσικό κείμενο με συνεχώς μεταβαλλόμενα ρυθμικά σχήματα και λεπτομερέστατες ενδείξεις χρωμάτων και δυναμικών, αναζητά να αποδώσει «την ιδέα του ανέμου στη φύση ως το υποσυνείδητο της ανθρώπινης ύπαρξης».

Η **Σονάτα για φλάουτο, βιόλα και άρπα** του Claude Debussy (1915) θεωρείται το σημαντικότερο έργο μουσικής δωματίου για το συγκεκριμένο συνδυασμό οργάνων, από το οποίο πολλοί μεταγενέστεροι συνθέτες άντλησαν την έμπνευσή τους. Αποτελεί τη δεύτερη από τις *Έξι Σονάτες για διαφορετικά όργανα*, τις οποίες είχε σκοπό να συνθέσει ο Debussy, καταφέροντας όμως να ολοκληρώσει μόνο τις τρεις πρώτες μέχρι το θάνατό του. Το 1915, μετά από έναν ολόκληρο χρόνο απουσίας από τη σύνθεση λόγω της απογοήτευσής του από τη φρίκη του πολέμου και της εξασθένησής του από τον καρκίνο, ο Debussy επανέρχεται με ένα καινούργιο πρόσωπο. Ο ίδιος, σε γράμμα του μιλώντας για τη *Σονάτα για φλάουτο, βιόλα και άρπα*, λέει: «Έρχεται από έναν Debussy που δεν γνωρίζω. Είναι τρομερά θλιμμένη και δεν ξέρω αν κανείς πρέπει να γελάσει ή να κλάψει. Ίσως και τα δύο μαζί».

Ο Lowell Liebermann, είναι ένας από τους πιο ενεργούς εν ζωή Αμερικανούς συνθέτες, έχοντας συνθέσει –στα 47 του μόλις χρόνια- πάνω από 100 έργα (όπερες, ορχηστρικά, μουσική δωματίου, solo). Η **Σονάτα του για φλάουτο και άρπα, έργο 56** (1996) αποτελείται από ένα μόνο μέρος στο οποίο ο συνθέτης εναλλάσσεται μεταξύ διαφορετικών χαρακτήρων, εξερευνώντας τις τεχνικές δυνατότητες των δύο οργάνων. Το σκοτεινό ύφος του αρχικού μοτίβου εξασθενεί και επανέρχεται με ένα ρομαντικό ιντερλούδιο κι ένα scherzo, με το φλάουτο και την άρπα άλλοτε σε συμφωνία και άλλοτε σε αντιπαράθεση.

Ίσως το πιο δημοφιλές έργο του αργεντινού συνθέτη Astor Piazzolla **Η ιστορία του τανγκό** (1986) αναφέρεται σε έναν αιώνα εξέλιξης του είδους: Από τη γέννησή του ως χορευτικό είδος στο Μπουένος Άιρες στα τέλη του 19^{ου} αιώνα μέχρι τη μεταφορά του στα café μερικές δεκαετίες αργότερα, επηρεασμένο από τη βραζιλιάνικη bossa nova στη δεκαετία του 1960. Γραμμένο αρχικά για φλάουτο και κιθάρα, τα δύο κατεξοχόν όργανα του παραδοσιακού τανγκό, έχει μεταγραφεί από τότε για διάφορους συνδυασμούς οργάνων.

οι μουσικοί της ΚΟΘ

Καλλιτεχνικός Διευθυντής
Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης
Μύρων Μιχαηλίδης

Α΄ Βιολιά
Εξάρχοντες
Σίμος Παπάνης
Αντώνης Σουσάμογλου
Αναπληρωτής
Ανδρέας Παπανικολάου
Κορυφαίοι Α΄
Μίκης Μιχαηλίδης
Γιώργος Πετρόπουλος
Θεόδωρος Πατσαλίδης
Tutti
Μαρία Δρούγου
Μαρία Σουέρεφ
Ευάγγελος Παπαδημήτρης
Εύη Δελφινόπουλου
Κρουσάλλης Αρχοντής
Γιώργος Κανδυλίδης
Ανδρέας Παπανικολάου
Γκρέτα Παπά
Μαρία Σπανού
Ευτυχία Ταλακούδη
Χριστίνα Λαζαρίδου
Γιώργος Γαρυφαλλάς
Έκτορας Λάππας
Στράτος Κακάμπουρας

Β΄ Βιολιά
Κορυφαίοι Α΄
Ανθούλα Τζιμα
Ντάρια Κάτσιου
Κορυφαίοι Β΄
Αλκέτας Τζιαφέρης
Tutti
Μίμης Τοππαΐδης
Θανάσης Θεοδωρίδης
Δέσποινα Παπαστεργίου
Isabelle Both
Ευαγγελία Κουζώφ
Πόπη Μυλαράκη
Ελευθέριος Αδαμόπουλος
Μαρία Εκλεκτού

Γιώργος Κουγιουμτζόγλου
Μικέλ Μιχαηλίδης
Ίγκορ Σελαμαζίδη
Ίγγα Συμονίδου
Αναστασία Μισυρλή
Νίκος Τσανακάς

Βιόλες
Κορυφαίοι Α΄
Νεοκλής Νικολαΐδης
Χαρά Σειρά
Κορυφαίοι Β΄
Αντώνης Πορίχης
Αλεξάνδρα Βόλτση
Tutti
Φελίτσια Ποπίκα
Ειρήνη Παραλίκα
Χρήστος Βλάχος
Κατερίνα Μητροπούλου
Βιολέτα Θεοδωρίδου
Δημήτρης Δελφινόπουλος
Ρόζα Τερζιάν
Δημοσθένης Φωτιάδης
Παύλος Μεταξάς

Βιολοντσέλα
Κορυφαίοι Α΄
Βασίλης Σαϊτής
Απόστολος Χανδράκης
Ντμίτρι Γκουντίμοβ
Κορυφαίοι Β΄
Λίλα Μανώλα
Tutti
Ανθούλα Κοντογιαννάκη
Γιώργος Μανώλας
Βίκτωρ Δάβαρης
Δημήτρης Πολυζωίδης
Γιάννης Στέφος
Χρήστος Γρίμπας
Μαρία Ανισέγκου
Δημήτρης Αλεξάνδρου
Ιωάννα Κανάτσου
Ζόραν Στέπιτς

Κοντραμπάσα
Κορυφαίοι Α΄
Γιώργος Γράλιστας
Χαράλαμπος Χειμαριός
Κορυφαίοι Β΄
Γιάννης Χατζής
Ηρακλής Σουμελίδης
Tutti
Ελένη Μπουλασίκη
Ειρήνη Παντελίδου
Λεωνίδα Κυρίδης
Μιχάλης Σαπουντζής
Γιώργος Πολυχρονιάδης

Φλάουτα
Κορυφαίοι Α΄
Νικολός Δημόπουλος
Κορυφαίοι Β΄
Γιάννης Ανισέγκος
Μάλαμα Χατζή
Tutti
Νίκος Κουκής

Όμποε
Κορυφαίοι Α΄
Δημήτρης Καλπαξίδης
Δημήτρης Κίτσος
Κορυφαίοι Β΄
Γιάννης Τσόγιας-Ραζάκοβ
Κωνσταντίνος Χασιώτης
Tutti
Θωμάς Μητριζάκης

Κλαρινέτα
Κορυφαίοι Α΄
Κοσμάς Παπαδόπουλος
Χρήστος Γραονίδης
Κορυφαίοι Β΄
Πόλλα Σμιθ-Διαμαντή
Αλέξανδρος Σταυρίδης
Tutti
Βασίλης Καρατζίβας

Φαγκότα
Κορυφαίοι Α΄
Βασίλης Ζαρόγκας
Γιώργος Πολίτης
Κορυφαίοι Β΄
Κώστας Βαβάλας
Μαρία Πουλιούδη
Tutti
Μαλίνα Ηλιοπούλου

Κόρνα
Κορυφαίοι Α΄
Τραϊανός Ελευθεριάδης
Κορυφαίοι Β΄
Βασίλης Βραδέλης
Παντελής Φειζό
Tutti
Δημήτρης Δεσποτόπουλος

Τρομπέτες
Κορυφαίοι Α΄
Σπύρος Παπαδόπουλος
Γρηγόρης Νέτσκας
Κορυφαίοι Β΄
Γιώργος Λασκαρίδης
Tutti
Γιάννης Σισμανίδης
Δημήτρης Κουρατζίνος

Τρομπόνια
Κορυφαίοι Α΄
Φιλήμων Στεφανίδης
Αθανάσιος Ντώνες
Κορυφαίοι Β΄
Φώτης Δράκος
Γιώργος Κόκκορας
Tutti
Ευάγγελος Μπαλτάς

Τούμπα
Κορυφαίοι Β΄
Γιώργος Τηνιακούδης
Παύλος Γεωργιάδης

Τύμπανα
Κορυφαίοι Α΄
Δημήτρης Βίττης
Μαρία-Μαργαρίτα
Κουρtpαρασίδου
Βλαντιμίρ Αφανάσιεβ

Κρουστά
Κορυφαίοι Β΄
Κώστας Χανής
Tutti
Ελευθέριος Αγγουριδάκης
Ντέλια Μιχαηλίδου

Άρπα
Κορυφαίοι Α΄
Κατερίνα Γίμα

Πιάνο
Κορυφαίοι Α΄
Μαριλένα Λιακοπούλου

Οι μόνιμοι μουσικοί
της ΚΟΘ αναφέρονται
με σειρά αρχαιότητας

Έφορος ΚΟΘ
Ελένη Μπουλασίκη

Αναπληρωτής Εφόρου
Γιώργος Μανώλας

**Βοηθός Αναπληρωτής
Εφόρου**
Ζόραν Στέπιτς

Φροντιστές ΚΟΘ
Πέτρος Γιάντσης
Γιώργος Νιμπής